

תקנון בדבר איכות חלב צאן וקבלתו במחלבה

(מהדורה 2023 - עדכון)

לעוסקים בענף החלב,

אנו מצרפים בזאת את "תקנון איכות חלב צאן בקבלתו במחלבה" מהדורה 2023 מטרת התקנון לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב צאן באיכות נאותה במחלבה. תקנון זה נכתב במועצת החלב ומעודכן על פי הצורך בהסכמת כל העוסקים בענף החלב: יצרנים, מחלבות, משרד החקלאות והשירותים הווטרינרים. כמי שמחויבים לבטיחות המזון המשווק על ידנו לצרכן אנו מוצאים חשיבות רבה לפעול על פי התקנון. פעולה זו תבטיח לאורך זמן את איכות החלב המעולה אותו משווקים יצרני החלב למחלבות לצורך ייצור מוצרי חלב טעימים בריאים ובטיחותיים. השינויים בתקנון במהלך השנים מביאים לידי ביטוי את ההתקדמות הרבה ברמת איכות החלב הגולמי המסופק על ידי יצרני החלב למחלבה. מועצת החלב מעמידה לשירות יצרני החלב והמחלבות את מאל"ה - "המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב" - כדי לסייע להם בהתמודדות היום יומית בייצור החלב האיכותי. במידת הצורך, אל תהססו לפנות לרופאים ולמדריכים של מאל"ה כדי להבטיח את בריאות העטין ואיכות החלב המשווק למחלבה.

בכבוד רב,

אלי ג'ורנו

יו"ר ועדת תקנון איכות חלב צאן

ד"ר יעד דהן

מרכז ועדת תקנון חלב צאן

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

תקנון בדבר איכות חלב צאן וקבלתו במחלבה

תוכן עניינים

עמוד	תוכן
3	מטרת התקנון, הגדרות
4	כללי אחסון חלב איסוף החלב קירור
5	קולוסטרום דרישות כלליות
6	ערבוב חלב כבשים בחלב עזים ו/או בחלב פרה חמיצות
7	חמיצות - המשך נקודת הקיפאון
8	נקודת הקיפאון - המשך חומרים מעכבים
9	חומרים מעכבים - המשך
10	חומרים מעכבים - המשך ספירת חיידקים כללית (סח"כ)
11	ספירת חיידקים כללית (סח"כ) - המשך
12	ספירת חיידקים כללית (סח"כ) - המשך ספירת תאים סומטיים (סת"ס)
13	ספירת תאים סומטיים (סת"ס) - המשך
14	הסדרים מנהליים
15	נוהל בירור

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

תקנון זה יופעל בכפוף לכל דין.

מטרת התקנון

לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב צאן גולמי תקין ואיכותי במחלבות.

1. הגדרות:

- 1.1. **צאן**: כבשים ו/או עזים.
- 1.2. **חלב**: נוזל, למעט קולוסטרום, המתקבל על ידי חליבה של כבשה או עז.
- 1.3. **קולוסטרום**: נוזל המתקבל על ידי חליבת צאן במהלך ארבעת הימים שלאחר מועד ההמלטה.
- 1.4. **חלב תקין**: חלב העומד בכל דרישות תקנון זה.
- 1.5. **חלב פגום**: חלב אשר אינו עומד באיזו מדרישות תקנון זה, לפי העניין.
- 1.6. **יצרן**: כהגדרתו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב) תשי"ח – 1957.
- 1.7. **דוגמת יצרן**: דוגמת חלב הנלקחת עם איסוף החלב ממיכל החלב של היצרן לאחר גמר חליבה והמייצגת את החלב שנאסף באותו איסוף:
נטילת הדוגמא יכולה להתבצע ידנית ישירות מהמיכל לפני איסוף החלב, או אוטומטית באמצעות מתקן דיגום, המותקן במיכליות האיסוף, במהלך שאיבת החלב.
- 1.8. **דוגמת תא**: דוגמת החלב, המייצגת את החלב בתא האחסון במיכלית, בין אם ניטלה ידנית ע"י עובד המחלבה לפני קבלת החלב במחלבה, או ניטלה אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב ממיכלי החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו תא.
- 1.9. **נזק כולל**: סך כל החלב בתא אחסון במיכלית, או במיכל אחסון במחלבה שעורבב בו חלב פגום.
- 1.10. **נהג מיכלית**: מי שהוסמך ע"י המחלבה להוביל חלב ולפעול באיסוף החלב על פי תקנון זה.
- 1.11. **מחלבה**: כהגדרתה בחוק תכנון משק החלב, התשע"א - 2011.
- 1.12. **בדיקות סף**: בדיקות המתבצעות על פי תקנון זה לפני קבלת החלב במחלבה.
- 1.13. **משק בפיקוח ספירות חיידקים כלליות (סח"כ)**: משק המשווק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל 150 אלף CFU במ"ל חלב בממוצע חודשי, ייכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח. כל עוד לא עמד ברמת הסף המותרת, החלב לא יתקבל במחלבה ויופנה להשמדה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

2. כללי

- 2.1 יצרן לא ימסור חלב, והמחלבה לא תקלוט חלב, אלא בהתאם להוראות תקנון זה.
- 2.2 איסוף החלב, דיגום החלב והעברת הדוגמא למחלבה בקירור הינם באחריות המחלבה, באמצעות נהג המיכלית.
- 2.3 אם עקב תקלה, התערבב חלב פגום עם חלב תקין, וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם ליצרן כל תמורה עבור החלב הפגום.
- 2.4 בכל מקרה בו חלב פגום מכל סיבה שהיא יגרום לפגיעה באיכותו של חלב תקין במיכלית כתוצאה מהובלה משותפת, יחויב היצרן האחראי גם בתמורת החלב הנוסף שנפגם.
- 2.5 דוגמת התא היא הקובעת כאשר התא מכיל חלב מיצרן אחד בלבד.

3. אחסון חלב:

החלב הגולמי בדירים יקורר ויאוחסן במיכלים בעלי קיבול המאפשר אחסון חלב מייצור של 72 שעות לפחות, בתקופת שיא הייצור. מיכלי החלב יהיו מפולסים, מכיילים ומצוידים במד טמפרטורה רציף ותקין.

4. איסוף החלב:

- 4.1 איסוף החלב יתבצע לפחות 3 פעמים בשבוע, וזאת בתנאי שכמות החלב ליצרן לא תפחת מ- 150 ליטר ביומיים.
- 4.2 יצרן שכמות החלב שלו פחותה מהאמור בסעיף 4.1 לא יתבצע אצלו איסוף.
- 4.3 איסוף חלב אצל יצרן חלב אשר לא יאפשר כניסת המיכלית למשקו, יופסק מיידית. לפני הפסקת איסוף החלב, תינתן התראה בכתב.
- 4.4 לא יאסף חלב בזמן החליבה.

5. קירור:

- 5.1 טמפרטורת החלב במיכל של היצרן לא תעלה על 4 מעלות צלזיוס בגמר קירורו של החלב. על היצרן להקפיד כי החלב לא יקפא בעת אחסונו במיכל הקירור. לפני שאיבת החלב למיכלית, יבדוק הנהג את טמפרטורת החלב על פי קריאת מד הטמפרטורה שבמיכל.
- 5.2 טמפרטורת החלב בהגיעו למחלבה לא תעלה על 7 מעלות צלזיוס, למעט חלב המגיע למחלבה במיכל נפרד או בתא נפרד ואשר הטמפרטורה שלו אינה עולה על 10 מעלות צלזיוס, וחמיצותו בחלב כבשים אינה עולה על 8 מעלות סוקסל-הנקל (SH) ובחלב עיזים על 6.6 מעלות (SH).

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

6. קולוסטרום:

יצרן לא ימסור לנהג המיכלית קולוסטרום או חלב שעורבב בו קולוסטרום, ודינו של חלב שעורבב בו קולוסטרום יהיה כדין חלב פגום שנמצא בו חומר זר, כקבוע בתקנון זה.

7. דרישות כלליות

7.1 טעם, ריח ומראה

לחלב יהיו הטעם, הריח, המראה והסמיכות האופייניים לחלב צאן.

7.2 ניקיון החלב

לא ימצאו בחלב חומרים זרים או גופים זרים.

7.3 בריאות הצאן

יצרן ישלח למחלבה רק חלב שנחלב מבע"ח בריאים ללא מחלות מדבקות כגון שחפת, ברוצלזיס או דלקת עטין פעילה. שלח יצרן חלב, שלא על פי האמור לעיל, ולא דיווח על כך מייד כשנתגלה לו הדבר - תופסק קבלת החלב ממנו. אובחנה בדיר היצרן מחלה מדבקת, כאמור, יתקבל החלב במחלבה, רק על פי הוראות השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ומשרד הבריאות, וינהגו בו בהתאם להוראות אלה.

7.4 לא ישלח למחלבה חלב צאן שלא נחלב לפחות פעם אחת ביממה.

7.5 **תקינות ציוד חליבה** - יצרן ימסור למחלבה רק חלב שנחלב במערכת חליבה שנבדקה, לפחות פעם בשנה, ונמצאה תקינה. הציוד תפקוד המערכת ורכיביה ייבדקו על פי תקני ISO הבינלאומיים לציוד חליבה* וע"י מי שהוסמך לכך ע"י מועצת החלב.

הערות:

- על פי התקנים הבאים ISO6690, ISO5707, ISO3918
 - הארגון/גוף/אדם יעמוד במדדים הנדרשים להסמכת בודק מערכות חליבה כפי שהוגדרו ע"י מועצת החלב (סימוכין 14-303-15)
 - מבחן הסמכת הבודק יהיה בשיתוף נציג משרד החקלאות.
 - הבדיקה של מכון החליבה תתבצע לפי "טופס בדיקת תקינות מכון חליבה" (סימוכין 14-752-15).
 - יצרן אשר מכון החליבה שלו לא נבדק למעלה משנה או נבדק ונמצא לא תקין, יקבל הודעה בכתב מהמערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב של מועצת החלב (להלן: מאל"ה) וייתבקש תוך חודש לבצע את הבדיקה ולהציג אישור על תקינות המכון וציודו הנלווה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

8. ערבוב חלב כבשים בחלב עזים ו/או בחלב פרה:

- 8.1 חלב הכבשים הינו חלב גולמי טהור, ואין לערבבו עם חלב מסוג אחר, לרבות חלב עזים ו/או חלב פרה.
- 8.2 חלב העזים הינו חלב גולמי טהור, ואין לערבבו עם חלב מסוג אחר, לרבות חלב כבשים ו/או חלב פרה.
- 8.3 במידה ובבדיקה שתבצע, יתגלה אצל יצרן כלשהו ערבוב של חלב כאמור לעיל, תהיה המחלבה הקולטת רשאית להפסיק מייד קבלה וקליטה של החלב מאותו יצרן ולהפסיק את תוקף ההסכם שבין יצרן החלב לבין המחלבה הקולטת. בנוסף לאמור לעיל, יצרן אשר בחלב שהוא שיווק יתגלה ערבוב כנ"ל, יחויב לפצות את המחלבה הקולטת בגין כל הנזקים שנגרמו לה, או שעלולים להיגרם לה, כתוצאה מכך.

9. חמיצות:

- 9.1 על יצרן החלב לפעול למניעת ערבוב חלב פגום עם חלב תקין. לא יעורבב בתא אחד חלב שחמיצותו עולה על 8.0 מעלות SH בחלב כבשה, או מעל 6.6 מעלות SH בחלב עז, עם חלב שחמיצותו נמוכה מרמה זו. הן דוגמת התא והן דוגמת היצרן נחשבות לצורך קביעת חמיצות החלב. בהעדר דוגמת יצרן דוגמת התא היא הקובעת. אם ניתן לקבוע על סמך בדיקת דוגמאות היצרנים השותפים להובלה את היצרן הגורם לחמיצות החלב בתא המיכלית, יחויב היצרן כמפורט בסעיף 9.2.
- 9.2 סיווג החלב, על פי דרגות החמיצות השונות, והתמורה עבור החלב יהיו כדלקמן:

9.2.1 חלב כבשים:

דרגה	תחום (במעלות SH)	אחוז – מהמחיר המלא לחלב – אם התקבל למחלבה
א'	עד 8.0 (כולל)	100
ב'	מ-8.1 ועד 9.5 (כולל)	97
ג'	מ-9.6 ויותר	אין תמורה

9.2.2 חלב עזים:

דרגה	תחום (במעלות SH)	אחוז – מהמחיר המלא לחלב – אם התקבל למחלבה
א'	עד 6.6 (כולל)	100
ב'	מ-6.7 ועד 7.4 (כולל)	97
ג'	מ-7.5 ויותר	אין תמורה

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

- 9.2.3 חלב בדרגת חמיצות א' - יתקבל במחלבה ויתאים לכל שימוש.
חלב בדרגת חמיצות ב' - יחשב כחלב פגום, והשימוש בו יהיה על פי שיקול דעתו של טכנולוג המחלבה באישור הנהלת המחלבה. התמורה תשולם רק במקרה שהחלב יתקבל במחלבה.
חלב בדרגת חמיצות ג' - לא יתקבל במחלבה, ולא תשולם עבורו כל תמורה.
- 9.3 יצרן אשר באופן קבוע מייצר חלב בחמיצות גבוהה (דרגה ב' ו-ג') וידוע לגביו כי איכות החלב שלו גבוהה, תינתן הסמכות למנהל המחלבה לשלם ליצרן מחיר מלא עבור החלב שנקלט לשימוש
- 9.4 אם עקב תקלה התערבב חלב, שחמיצותו מדרגה ג' ומעלה, עם חלב תקין וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם עבור החלב הפגום כל תמורה.

10. נקודת הקיפאון:

- 10.1 לא יתקבל חלב במחלבה שנקודת הקיפאון שלו גבוהה ממינוס 0.550 מעלות צלזיוס בחלב כבשים, וגבוהה ממינוס 0.531 מעלות צלזיוס בחלב עזים.
- 10.2 למרות האמור בסעיף 10.1, חלב שנקודת הקיפאון שלו עד מינוס 0.539 מעלות צלזיוס (2% מים) בחלב כבשים ועד מינוס 0.520 בחלב עזים ניתן לקבלו במחלבה למטרות יצור תוצרת ניגרת מוחמצת וגבינות בלבד.
- 10.3 נקודת קיפאון (קביעת מיהול במים):
הן דוגמת התא והן דוגמת היצרן נחשבות לצורך קביעת נקודת הקיפאון. בהעדר דוגמת יצרן, דוגמת התא היא הקובעת. את תכולת המים המוספים בחלב מחשבים על פי נקודת קיפאון של דוגמת החלב (כגון: דוגמת היצרן שניטלה על ידי מבקר המשקים). בהעדר דוגמא כזו, תחושב תכולת המים על בסיס נקודת קיפאון של 0.550 מעלות צלזיוס מתחת לאפס בחלב כבשים ו- 0.531 מעלות צלזיוס מתחת לאפס בחלב עזים.
- 10.4 אי קבלת חלב עם מיהול מים חריג - לא יתקבל חלב בו נתגלה מיהול מים בכמות השווה או מעל 2% מים, בתא המיכלית.

10.5 התשלום:

- 10.5.1 אם ניתן לקבוע, על סמך בדיקת דוגמאות היצרנים השותפים להובלה, את היצרן הגורם להימצאות המים בתא המיכלית, יחויב היצרן הפוגם (כמפורט בסעיפים 10.5.2 ו-10.5.3). בהעדר דוגמת יצרן יבוצע החיוב על פי דוגמת התא. במידה שהתגלו מים בתא המיכלית בלבד, אך לא נמצאה חריגה בדוגמאות החלב של היצרנים השותפים להובלה, תשולם ליצרנים תמורה מלאה עבור החלב.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושייווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 8 מתוך 15

- 10.5.2 כאשר כמות המים היא עד 1.0% כולל - ישולם מחיר מלא.
- 10.5.3 כאשר כמות המים היא מעל 1.0%, אך שווה או נמוכה מ- 2%, יופחת מהתמורה שיקבל היצרן, ערך של 2 ליטרים של חלב סוג א' (מחיר מלא לחלב) לכל ליטר מים שיתגלה בפעם הראשונה. על כל מקרה נוסף שיתגלה במהלך שנה (365 ימים רצופים) לאחר המקרה הראשון, יופחת ערך של 4 ליטרים של חלב סוג א', לכל ליטר מים.
- 10.5.4 כשכמות המים, בדוגמת התא, עולה מעל 2% - החלב לא יתקבל במחלבה ולא תשולם עבורו כל תמורה.
- 10.5.5 אם עקב תקלה התערבב חלב פגום (המכיל יותר מ- 2% מים) עם חלב תקין, וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם עבור החלב הפגום כל תמורה.

11. חומרים מעכבים:

חלב המכיל חומרים מעכבים, בריכוז העולה על המותר **עפ"י כל דין** (כגון: תרופות אנטיביוטיות ואחרות, חומרי ניקוי וחיטוי) לא יימסר לנהג ולא יתקבל במחלבה.

11.1 קביעת נוכחות חומרים מעכבים בחלב:

הן דוגמת היצרן והן דוגמאות התאים נבדקות לנוכחות חומרים מעכבים. דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן ובהעדרה - דוגמת התא. בגלל השפעת גורם המיהול, של החומרים המעכבים, על תוצאות הבדיקה בדוגמת התא, דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן, גם אם לא נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא בו מעורבב חלב משני יצרנים ויותר. דוגמת התא היא הקובעת כאשר התא מכיל חלב מיצרן אחד בלבד. אם נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא, אך לא בדוגמאות החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו התא, לא יחויבו היצרנים השותפים להובלה באותו התא. למניעת העברת חלב מעזים/כבשים אשר קיבלו טיפול תרופתי אל מיכל החלב ניתן להיעזר בבדיקות לנוכחות שאריות תרופתיות - לפני חליבתן למיכל - בערכות בדיקה כגון Delvotest-SP (מומלץ להשתמש בערכות בדיקה המאושרות לבקר בת"י 55).

קביעת נוכחות חומרים מעכבים תבוצע לפני קבלת החלב במחלבה:

- 11.2 לפני קבלת החלב במחלבה תיערך בדיקה לנוכחות חומרים מעכבים בדוגמאות תאי המיכלית בשיטת CHARM-MRL ("שיטה קצרה"). תוצאת בדיקה - שלילית, תאפשר קבלת חלב למחלבה. אם תוצאת הבדיקה חיובית, תעוכב קבלת החלב מאותו תא ותלקחנה שתי דוגמאות חוזרות. הדוגמאות החוזרות תבדקנה לנוכחות חומרים מעכבים בשיטת CHARM-MRL. אם שתי התוצאות שתתקבלנה תהיינה שליליות, יתקבל החלב במחלבה. אם תוצאה אחת או שתי התוצאות שתתקבלנה תהיינה חיוביות - החלב לא יתקבל במחלבה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 9 מתוך 15

- 11.2.2 **לאחר קבלת החלב, תתבצע בדיקת הדוגמאות מיצרני החלב בשיטת - Delvotest T from DSM Food Specialties (Delft ,The Netherlands) אשר נמצאה עם רגישות וסגוליות גבוהות יותר עבור חלב צאן.**
- בדיקה זו היא הקובעת לנוכחות חומרים מעכבים ולחיוב יצרנים בהתאם. אין צורך בביצוע הבדיקה הארוכה בדוגמאות החלב מתאי מיכליות שנמצאו חיוביות בשיטה הקצרה (החלב מתאים אלה לא התקבל)
- 11.2.3 במידת האפשר, ועפ"י שיקול דעת המחלבה, תבוצע גם הבדיקה הראשונית - בדוגמאות מהתאים ובדוגמאות היצרנים - בשיטה הארוכה.
- * או כל בדיקה אחרת על פי העניין ("קצרה" או "ארוכה") כפי שמחויב בבקר בת"י 55.
- 11.2.4 במקרה שיגיע חלב, אשר קיים לגביו חשד, שמכיל חומרים מעכבים, גם הבדיקה הראשונית תבוצע בשיטה הארוכה.
- 11.2.5 המשלוח העוקב, שלאחר כל אירוע חומרים מעכבים, **ייבדק במיכל היצרן לפני איסופו על ידי מבקר המשקים. אם החלב לא נבדק על ידי מבקר המשקים, החלב יובל בנפרד ויעוכב עד להשלמת ביצוע הבדיקה הארוכה :**
- 11.2.6 כאשר התגלו חומרים מעכבים בדוגמת היצרן או התא, תבוצע ע"י המחלבה בדיקה חוזרת לאימות הממצא. בדיקה זו תבוצע בדוגמה חדשה מהתא.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 10 מתוך 15

11.3 גילוי חומרים מעכבים לאחר קליטת החלב:

- 11.3.1 חלב שיתגלו בו חומרים מעכבים בכל שלב שהוא (מיכלית, מיכל אחסון במחלבה מיכל עיבוד) - היצרן יחויב כמפורט להלן:
- 11.3.1.1 מקרה ראשון במשך שנה: היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח. כמו כן ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם - סכום השווה בערכו ל 50% מערך החלב שלו.
- 11.3.1.2 מקרה נוסף במשך אותה שנה (במהלך 365 ימים רצופים מהמקרה הראשון).

א. היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח. כמו כן ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם, סכום השווה בערכו ל 150% מערך החלב שלו.

המחלבה תעביר את התשלומים ששילם היצרן כאמור בסעיף 10.3.1.1 ובסעיף 10.3.1.2 א' לקרן המיוחדת למטרת שיפור איכות החלב המתנהלת על ידי המחלבות, בפיקוח המועצה. המחלבה תדווח אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן ועל השימושים בכספי הקרן.

11.4 הודעות:

במקרה של אירוע חומרים מעכבים - תימסר הודעה מיידית ליצרן, לנהג ולכל המחלבות הקולטות חלב. הודעות אלה ימסרו טלפונית, דוא"ל, מסרון ובפקס.

12. ספירת חיידקים כללית (סח"כ):

- 12.1 בנוסף לאיכותו הפרטנית של כל משלוח חלב, אשר תיקבע על פי סעיפים 3 עד 11 לתקנון, תיקבע האיכות הכוללת של כל כמות החלב החודשית ליצרן, על סמך בדיקות שתבוצענה, באחריות המחלבה, בדוגמאות החלב הניטלות והמייצגות את משלוחי החלב היומיים למחלבה (דוגמת היצרן) כדלקמן:
- 12.2 ספירת חיידקים כללית –
- 12.2.1 הבדיקה תבוצע באמצעות מכשיר הבקטוסקן ותוצאותיה יבוטאו בערכי CFU (יחידות יוצרות מושבות) במ"ל אחד של חלב.
- 12.2.2 הבדיקה תבוצע, באופן אקראי, 3 פעמים בחודש בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף א'. הסיווג ייקבע על בסיס ממוצע חשבוני של שלוש התוצאות הללו.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 11 מתוך 15

12.2.3

סיווג החלב החודשי וגובה התשלום עבורו, יחושבו כאחוז ממחיר המטרה, כפי שנקבע ע"י מועצת החלב בשנת 2016 כדלקמן:

גובה התשלום (אחוז ממחיר המטרה)	ממוצע סח"כ בחודש (אלפי *CFU במ"ל חלב)	סוג
**פרס גמיש	עד 15 (כולל)	מעולה
100%	מעל 15 ועד 50	א'
97%	מעל 50	ב'

הערות:

- במקרה של תוצאה אחת חסרה, ייקבע הממוצע של אותו החודש, על פי שתי התוצאות.
- יצרן שישווק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל 150 אלף CFU במ"ל, ייכנס לתהליך של בקרה כדי שלא יגיע לממוצע מעל 100,000 CFU, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 150 אלף CFU במ"ל, בממוצע החודשי. במידה ושלוש הבדיקות העוקבות לאירוע יהיו מתחת ל- 150 אלף CFU במ"ל ויוכיח מגמה של שיפור, לא ייכנס המשק לפיקוח.
- אם יכנס לפיקוח, ייבדק החלב לתקינות טרם איסופו מהמשק.
- הפיקוח ימשך במשך 3 משלוחים עוקבים. במידה והתוצאות תהיינה מתחת ל- 150,000, המשק יצא מפיקוח. במידה והתוצאה תהיה מעל 150,000, החלב ייפסל לקליטה במחלבה.

12.2.4

גובה התשלום עבור החלב יחושב כאחוז ממחיר המטרה, כפי שייקבע מעת לעת ע"י מועצת החלב.

** המחלבות יחלקו בכל חודש את כל סכום הכסף שצברו מהקנסות כפרס ליצרנים ששיווקו חלב ברמת מעולה (סך כל הסכום הצבור חלקי מספר הליטרים ששווקו) המחלבה תעביר למועצת החלב דיווח לפי בקשה ואת החשבון השנתי.

12.2.5

השפעתה של תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים על הסיווג חודשי: כאשר קיימת רק תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים, סיווג החלב החודשי יועלה לממוצע החשבוני של תוצאות ארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון, אך בשום אופן לא יסווג כ"מעולה", בהתקיים התנאים הבאים:

12.2.5.1 הסיווג החודשי החריג (סוג ב') נגרם בגלל תוצאה חריגה אחת, מתוך שלוש התוצאות.

12.2.5.2 כל תוצאות ספירת החיידקים, בארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון, היו בסיווג מעולה או א'.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק לחלב

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 12 מתוך 15

- 12.2.5.3 התוצאה החריגה לא היתה בדגימת מבקר משקים מטעם המחלבה.
- 12.2.5.4 אין ללבצע בדיקה בדוגמא חוזרת במקום תוצאה חריגה. ביטול תוצאה חריגה אפשרי אך ורק אם התברר כי הסיבה לתוצאה החריגה הינה קלקול ו/או טעות שנגרמו במהלך נטילת הדוגמה, הובלתה או בדיקתה במעבדה המרכזית.

13. ספירת תאים סומטיים:

13.1 **ספירת תאים סומטיים (סת"ס):** תבוצע ספירת תאים סומטיים בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף 12.1, במעבדה המרכזית של התאחדות מגדלי בקר. הסיווג החודשי יתבצע ע"י חישוב הממוצע החשבוני של תוצאות סת"ס של כל דוגמאות החלב של היצרן מאותו החודש.

13.1.1 **ספירת תאים סומטיים (סת"ס) בחלב כבשים:** סיווג החלב החודשי לדרגות תאים סומטיים במ"ל חלב (באלפים) וגובה התשלום עבורו, באחוזים ממחיר המטרה החל מ- 1.1.2016:

סוג	ממוצע סת"ס חודשי (אלפים במ"ל חלב)	גובה התשלום ממחיר מטרה ללא תוספת עונתיות
מעולה	1-1,000	פרס גמיש מחלבתי עד 3%
א'	1,001-2,000	100%
ב'	2,001-2,200	99%
ג'	מעל 2,200	98%

הערות: יצרן שישווק חלב עם סת"ס מעל 2,500 אלף במ"ל בממוצע חודשי, יוכנס לתהליך של מעקב, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 2,500 אלף במ"ל בממוצע של החודש העוקב אחריו.

יצרן המשווק חלב, שממוצע הסת"ס מעל 2,500 אלף במ"ל חלב - בכל אחד משלושת החודשים העוקבים האחרונים, ייכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח בודד, והחלב לא יתקבל במחלבה.

דוגמא ליצרן שנכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 2,640 אלף, חודש שני = 2,760 אלף וחודש שלישי = 2,820 אלף.

דוגמא ליצרן שלא נכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 2,640 אלף, חודש שני = 2,240 אלף וחודש שלישי = 2,570 אלף.

יציאת המשק מפיקוח סת"ס תהיה לאחר שתוצאות הסת"ס בחלב המשווק תהיינה מתחת ל- 2,500 אלף במ"ל חלב במהלך החודש העוקב.

לקראת סוף כל שנה יערך דיון ובו יוחלט על הסיווג לשנה הבאה בהתאם לנתונים שיאספו.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

ספירת תאים סומטיים (סת"ס) **בחלב עזים** : סיווג החלב החדשי לדרגות תאים סומטיים במ"ל חלב (באלפים) וגובה התשלום עבורו, באחוזים ממחיר המטרה החל מ- 1.1.2018.

התחשבות לגבי סת"ס תהיה לפי נתוני המשק והטבלה המצורפת

סוג	סיווג חודשי סת"ס (למ"ל חלב (באלפים)	גובה התשלום ממחיר מטרה, ללא תוספת עונתיות
מעולה	1-1,300	פרס גמיש מחלבה עד 3%
א'	1,301-2,100	100%
ב'	2,101-2,650	99%
ג'	מעל 2650	98%

הערות : יצרן שישווק חלב עם סת"ס מעל 2,650 אלף במ"ל בממוצע חודשי, ייכנס לתהליך של מעקב, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 3,000 אלף במ"ל בממוצע של החודש העוקב אחריו.

יצרן המשווק חלב שממוצע הסת"ס שלו מעל 3,000 אלף במ"ל חלב – בכל אחד משלושת החודשים העוקבים האחרונים, ייכנס לתהליך של פיקוח על בסיס משלוח והחלב לא יתקבל במחלבה.

דוגמא ליצרן שנכנס לפיקוח : סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 3,640 אלף, חודש שני = 3,760 אלף וחודש שלישי = 3,820 אלף.

דוגמא ליצרן שלא נכנס לפיקוח : סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 3,640 אלף, חודש שני = 2,740 אלף וחודש שלישי = 3,170 אלף.

יציאת המשק מפיקוח סת"ס תהיה לאחר שתוצאות הסת"ס במשלוחי החלב המשווק תהיינה מתחת ל-3,000 אלף במ"ל חלב במהלך החודש העוקב.

לקראת סוף כל שנה יערך דיון ובו יוחלט על הסיווג לשנה הבאה בהתאם לנתונים שיאספו.

הערות כלליות : 13.3

13.2.1. תוצאות ספירת החיידקים הכללית וספירת התאים הסומטיים ידווחו ליצרנים בכתב ע"י המחלבות.

13.2.2. הבסיס לחישוב התשלום יהיה מכפלת כמות החלב החודשית המאושרת של היצרן, בגובה התשלום כאחוז ממחיר מטרה עפ"י הסיווג החודשי.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה) :

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

14. הסדרים מנהליים:

- 14.1 על המחלבה להודיע ליצרן באופן מיידי (טלפונית ובכתב) אם חלב מתוצרתו נמצא פגום. כן כן לפרט את הממצאים שהתגלו בחלב הפגום כדלקמן:
1. טעם, ריח ומראה זרים.
 2. לכלוך וגופים זרים.
 3. חמיצות.
 4. חומרים מעכבים.
 5. מיהול מים בשיעור העולה על 1%.
- 14.2 על המחלבה להודיע מיידי ליצרן ולמוביל החלב על כל מקרה בו התגלה פגם בחלב. במקרה בו, כתוצאה מאי הודעת המחלבה במועד, ייפגע חלב תקין בהובלה המשותפת יישא היצרן באחריות, אך ורק לגבי כמות החלב שלו.
- בכל מקרה בו, ולמרות ההודעה המוקדמת של המחלבה, עורבב חלב פגום עם חלב תקין, יישא היצרן באחריות אך ורק לגבי כמות החלב שלו.
- במקרה ונמצא חלב פגום מכל סיבה שהיא בתא המיכלית, אך דוגמת החלב של היצרן הייתה תקינה, לא יחויב היצרן.
- 14.3 בכל מקרה שחלב נפסל במשק או בקבלה במחלבה, ינהגו בו בצורה הבאה:
- א. ינהגו בו בכפוף לכל דין.
 - ב. השמדת חלב פסול תבוצע עפ"י נהלי השירותים הווטרינרים ומועצת החלב.
 - ג. תועבר הודעה על האירוע לכל המחלבות קולטות החלב ולשירותים הווטרינרים באמצעות יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות.
 - ד. במחלבות המאושרות ליצוא, תועבר הודעה בדבר הפסילה גם לוטרינר המפקח.
- 14.4 תעודת משלוח
- כל משלוח חלב ילווה בתיעוד כנדרש בתקנון. אין לקבל במחלבה חלב ללא תעודת משלוח.
- תעודת המשלוח תכלול את כל הפרטים המזהים למשלוח:
- תאריך ושעת איסוף החלב.
 - מספר רישוי של המיכלית.
 - שם היצרן ומספר היצרן.
 - שם הנהג וארגון ההובלה.
 - סימון הכיול של מיכל היצרן.
 - כמות החלב שהוזרמה לכל תא במיכלית.
 - טמפרטורת החלב (מעלות צלזיוס) במיכל היצרן.
- מוביל החלב יחתום על תעודת המשלוח.
- 14.5 דוגמת היצרן תילקח כראוי ממיכל החלב של היצרן לפני העברת החלב למיכלית. אם ליצרן יותר ממיכל אחד תילקח דוגמא מכל מיכל בנפרד.
- 14.6 המחלבות יעמידו לרשות היצרנים, במידת האפשר, את המעבדות לביצוע בדיקות שונות.
- 14.7 היצרן יאפשר למבקר המשקים מטעם המחלבה כניסה לתחום המשק בכל עת לצורך מילוי תפקידו, לרבות נטילת דוגמאות חלב.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 15 מתוך 15

15. נוהל לבירור:

מועצת החלב תקים לכל מחלבה ויצרניה ועדת בירור בת חמישה חברים. נציגי המועצה אשר אחד מהם ישמש כיו"ר, נציגי היצרנים ונציגי המחלבה.

- 15.1 ועדות הבירור יפעלו על פי נוהל בירור אחיד לכולן.
- 15.2 כל החש נפגע מיישום תקנון זה בעניינו, רשאי להגיש נושא לבירור בפני ועדת הבירור רק לאחר שמוצו במלואם כל תהליכי הבירור בין המחלבה ליצרן החלב וזאת עפ"י הנהלים הקיימים בכל מחלבה.
- 15.3 נושא שיוגש לבירור בטרם מוצו הליכי הבירור הנ"ל בין המחלבה לבין היצרן - לא ידון.
- 15.4 לכתב הבירור שיוגש לוועדת הבירור יצורפו כל המסמכים המעידים על הבירור שנעשה במחלבה בין המחלבה ליצרן החלב ועל תוצאות בירור זה.
- 15.5 ועדת בירור תכריע בעניין, לאחר שמיעת כל הצדדים, ותודיע לפונה על החלטתה בעניינו בכתב, בתוך 30 יום מגמר שמיעת העניין.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il